

Motion till riksdagen 2018/19:2294

av Elisabeth Falkhaven och Emma Hult (båda MP)

Tillåt endast användandet av smällare, raketer och fyrverkerier vid offentliga arrangemang

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lagstifta om att enbart tillåta användandet av fyrverkerier, raketer och smällare vid offentliga arrangemang och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Enligt ordningslagen får fyrverkerier inte användas utan tillstånd av Polismyndigheten om användningen innebär en risk för skada på person eller egendom.

Regeringen har bemyndigat kommunerna att ta fram föreskrifter som behövs för att förhindra att människors hälsa eller egendom skadas till följd av användningen av pyrotekniska varor. Det är kommunerna som ger tillstånd att sälja fyrverkerier och som i tillståndet sätter upp de villkor som behövs för att hindra, förebygga och begränsa olyckor och skador på liv, hälsa, miljö eller egendom. Det är straffbart att använda fyrverkerier utan tillstånd av Polismyndigheten eller i strid med en lokal föreskrift. Den som använder fyrverkerier på ett sätt som kan leda till skada på person eller egendom kan också göra sig skyldig till andra typer av brott.

Man kan då tycka att det finns möjligheter att inom ramen för gällande lagstiftning begränsa och ingripa mot användandet av fyrverkerier, raketer och smällare.

Trots dessa möjligheter dör varje år ett antal husdjur pga av att de blivit så skrämda av smällare, fyrverkerier eller raketer.¹ Många hund- och kattägare kan vittna om livrädda hundar som får ta lugnande medicin för att de annars helt enkelt kan dö av skräck. Eller där man tvingas hyra in sig långt bort från staden för att slippa det allra värsta. Smällare, raketer och fyrverkerier börjar ofta flera dagar innan den speciella dag

¹ <https://www.atl.nu/lantbruk/nyarsfirande-skramde-djur-till-dods/>.

som ska firas infaller och håller ofta på fler dagar efteråt. Alltså finns helt tydligt uppenbar risk för skada på person och egendom.

I den nya djurskyddslagen som träder i kraft den 1 april 2019 står det bland annat att ”den nya lagen syftar till att säkerställa ett gott djurskydd samt att främja en god djurvälstånd och respekt för djur”. Det står också att ”1 § Djur ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom”.

Lagen riktar sig framförallt till djurägaren/djurhållaren, men det bör finnas ett ansvar hos allmänheten i att åtminstone följa det som syftas till i ovanstående meningar. Om inte annat så för att inte göra det omöjligt för djurhållaren att följa lagen. Då kunskapen om hur djur reagerar och vilka effekter den reaktionen kan få hos djuret ofta saknas hos dem som inte håller djur, behöver man förbjuda hantering av smällare, raketer och fyrverkerier helt för allmänheten.

Varje år skadas också både barn, ungdomar och vuxna vid användandet av smällare, raketer och fyrverkerier. 100 svenskar får årligen uppsöka sjukhus för vård för skador orsakade av raketer, smällare och fyrverkerier, enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB. Också här blir det tydligt att det finns en uppenbar risk för skada på person och egendom.

Nästan 39 procent av svenskarna är negativa till fyrverkerier medan bara 28 procent är positiva, enligt försäkringsbolagets undersökning.

Mätningar av partiklar i luften visar att nyårsraketerna bland annat kan ge astmatiker symptom. Vid millennieskiftet gjorde Miljöförvaltningen i Stockholm en studie där man kom fram till att fyrverkerierna där bland annat gav upphov till utsläpp av 5,5 ton kalium, 1,6 ton aluminium, 1,3 ton barium och 1 ton magnesium, 275 kilo bly och 250 kilo koppar.²

Eftersom de möjligheter till begränsningar som finns inte får den effekt som behövs för att undvika skada både på person och på egendom och att det därtill blir ett brott mot djurskyddslagen vill vi att smällare raketer och fyrverkerier enbart ska få användas vid offentliga arrangemang, då den som anordnar fyrverkerierna tydligt har låtit det komma till allas kännedom vid vilka tider och var arrangemanget ska genomföras.

Elisabeth Falkhaven (MP)

Emma Hult (MP)

² <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=96&artikel=6598700>.